Esteettömyystietojen viestintämalli Levillä ja Kittilässä

Esteettömyystiedot auttavat asiakasta arvioimaan, soveltuuko palvelu hänen tarpeisiinsa jo ennen varaamista. Kun tiedot ovat helposti löydettävissä, asiakkaan ei tarvitse selvittää palvelun soveltuvuutta erikseen.
Viestintämallin avulla voit kuvata yrityksesi tilojen ja palveluiden esteettömyyttä yhdenmukaisesti muiden alueen toimijoiden kanssa.

Näin täytät lomakkeen

- **Valitse yrityksellesi sopivat osiot**. Saapumista, sisäänkäyntiä ja sisätiloja koskevat tiedot soveltuvat useimmille yrityksille. Täytä lisäksi toimintaasi koskevat osiot, kuten majoitus, ravintola, ohjelmapalvelut tai kokoustilat.
- **Kuvaa todellinen tilanne.** Valitse ominaisuudet, jotka toteutuvat kohteessasi, ja ilmoita pyydetyt mitat. Älä arvioi mittoja silmämääräisesti, vaan mittaa ne mittanauhalla.
- **Kerro myös esteistä ja puutteista.** Kaikkien tilojen ei tarvitse olla esteettömiä. Asiakkaalle on tärkeintä saada luotettavaa tietoa, jonka perusteella hän voi arvioida palvelun soveltuvuutta.
- **Täydennä tietoja valokuvilla.** Erityisen hyödyllisiä ovat kuvat pysäköinnistä, kulkureiteistä, sisäänkäynnistä, sisätiloista ja WC-tiloista. Kuvat auttavat hahmottamaan tiloja ja niiden soveltuvuutta. Huolehdi, että yrityksesi nettisivuilla on esimerkiksi kuva sisäänkäynnistä.
- **Tallenna ja julkaise.** Poista valmiista PDF:stä yrityksellesi tarpeettomat sivut. Tarkista, että tiedot näkyvät oikein ja lomake toimii tallentamisen jälkeen. Julkaise tiedosto verkkosivuillasi helposti löydettävässä paikassa.
- **Pidä tiedot ajan tasalla.** Päivitä tiedot aina, kun tiloissa, palveluissa tai niiden esteettömyydessä tapahtuu muutoksia.

Esteettömyystietojen tarkoituksena ei ole todistaa kohdetta esteettömäksi, vaan auttaa asiakasta tekemään omiin tarpeisiinsa sopiva valinta.

Lomakkeen avulla voit myös tunnistaa **kohteesi kehittämistarpeita.** Seuraavan sivun mittausohjeet ja suositusarvot auttavat vertaamaan nykytilannetta esteettömyyden hyviin käytäntöihin.

Euroopan unionin osarahoittama
LAPIN LIITTO
KITTILÄ PUHDASTA KULTAA

Mittaaminen ja suositusarvot

Mittaa kohteen todelliset mitat ja ilmoita ne lomakkeessa, vaikka ne poikkeaisivat suosituksista. Alla olevat arvot auttavat tunnistamaan esteettömyyden kehittämismahdollisuuksia.

Mitattava asia	Miten mitataan?	Suositusarvo
Esteetön pysäköintipaikka	Mittaa paikan vapaa leveys ja pituus.	Vähintään 3,6 × 5 m
Kulkureitin kaltevuus	Mittaa reitin jyrkin kohta.	Mahdollisimman loiva, tavoite enintään 5 %
Luiskan kaltevuus	Kaltevuuksia voi mitata useilla ilmaisilla puhelinsovelluksilla	Enintään 5 %, tietyin edellytyksin enintään 8 %
Luiskan leveys	Mittaa luiskan vapaa kulkuleveys.	Vähintään 90 cm
Oven edustan tasanne	Mittaa vapaa leveys ja syvyys oven edessä.	Vähintään 1,5 × 1,5 m
Oven vapaa kulkuleveys	Mittaa aukon kapein vapaa leveys oven ollessa auki.	Tavoite vähintään 85 cm
Kynnyksen korkeus	Mittaa koko kynnyksen suurin korkeusero maasta	Enintään 2 cm
Hissin koko	Mittaa hissikorin vapaa leveys ja syvyys.	Vähintään 1,1 × 1,4 m
Esteettömän WC:n ja kylpyhuoneen vapaa tila	Mittaa kalusteista vapaa tila.	Vähintään 1,5 × 1,5 m
WC-istuimen korkeus	Mittaa lattiasta istuimen yläpintaan.	Noin 45–48 cm

Euroopan unionin osarahoittama
LAPIN LIITTO
KITTILÄ PUHDASTA KULTAA

Mittaaminen ja suositusarvot

Mittaa kohteen todelliset mitat ja ilmoita ne lomakkeessa, vaikka ne poikkeaisivat suosituksista. Alla olevat arvot auttavat tunnistamaan esteettömyyden kehittämismahdollisuuksia.

Mitattava asia	Miten mitataan?	Suositusarvo
Vapaa tila WC-istuimen vieressä	Mittaa istuimen sivulta lähimpään esteeseen.	Vähintään 80 cm
Ravintolan kulkuväylät	Mittaa vapaa kulkuleveys silloin, kun pöydissä istutaan.	Vähintään 90 cm
Asiointitiskin korkeus	Mittaa asiointitason korkeus lattiasta.	Esteetön asiointitaso noin 75–80 cm, alla vapaa polvitila.
Palvelupisteen vapaa polvitila	Mittaa vapaa korkeus, leveys ja syvyys asiointitason alla.	Tavoite vähintään 67 cm korkea, 80 cm leveä ja 60 cm syvä tila.

Muita yleisiä esteettömyyden kehittämiskohteita:

- **Ovet:** Kevyet tai automaattisesti avautuvat ovet.
- **Portaat:** Käsijohteet molemmin puolin ja kontrastiraidat askelmissa.
- **Esteetön WC:** Varmista, että WC-istuimen molemmin puolin on seinäkiinnitteiset, helposti käytettävät käsituet ja että käsisuihkuun sekä muihin varusteisiin yltää istuimelta.
- **Asiointi:** Matalampi palvelutiski ja induktiosilmukka.
- **Valaistus:** Riittävä, mahdollisesti säädettävä valaistus ilman häikäisyä.
- **Aistiympäristö:** Mahdollisuus vähentää melua ja muita aistiärsykkeitä. Mahdollisuus vetäytyä rauhalliseen tilaan esimerkiksi odottelun ajaksi
- **Opastus:** Selkeät, helposti havaittavat opasteet esimerkiksi esteettömälle sisäänkäynnille, hissille ja WC-tilaan.

Euroopan unionin osarahoittama
LAPIN LIITTO
KITTILÄ PUHDASTA KULTAA

Esimerkki: Kittilän kunnantalo

Jos et halua käyttää täytettävää pdf:ää, voit muotoilla esteettömysytiedot yrityksesi sivuille myös suoraan. Tässä esimerkki esteettömyystiedoista.

Saapuminen ja sisäänkäynti

- Kittilän kunnantalo sijaitsee osoitteessa Valtatie 15, 99100 Kittilä.
- Pihassa on kaksi esteetöntä pysäköintipaikkaa, joiden koko on vähintään 3,6 × 5 m.
- Pysäköintipaikalta pääsisäänkäynnille on noin 20 metrin matka.
- Kulkuväylä on laatoitettu ja piha on tasainen. Piha aurataan talvisin päivittäin.
- Ennen sisäänkäyntiä on loiva, alle 8 % luiska.
- Sisäänkäynti on valaistu.
- Sisäänkäynnin edessä on 1,5 × 1,5 m tasanne. Ovikelloon ei yllä tasanteelta pyörätuolista.
- Ulko-ovi on käsin avattava ja painava saranaovi. Ovessa ei ole sähköistä ovenavausta.
- Ulko-oven kynnys on enintään 20 mm ja oven vapaa kulkuleveys vähintään 85 cm.

Liikkuminen ja asiointi sisätiloissa

- Palvelupiste sijaitsee pääovesta vasemmalla. Palvelupiste on yhdellä, seisovalle asiakkaalle sopivalla korkeudella, eikä siinä ole matalampaa asiointitasoa. Tiskin alla on vapaata polvitilaa.
- Palvelupisteellä ei ole induktiosilmukkaa.
- Odotustilassa on istumapaikkoja.
- Kunnantalon aulasta on yhteys kahvioon ja portaiden kautta toiseen kerrokseen.
- Toiseen kerrokseen johtavat portaat ovat suorat ja niissä on välitasanteita. Askelmissa ei ole kontrastiraitoja. Käsijohde on vain portaiden sisäreunassa.

Euroopan unionin osarahoittama
LAPIN LIITTO
KITTILÄ PUHDASTA KULTAA

Esimerkki: Kittilän kunnantalo

- Aula voi olla hälyisä erityisesti silloin, kun tilassa on paljon ihmisiä. Kivinen lattiapinta lisää kaikumista. Suurista ikkunoista voi aiheutua häikäisevää vastavaloa.
- Tilassa ei ole taustamusiikkia eikä voimakkaita tuoksuja. Aulassa on istuma- ja odotuspaikkoja, mutta ei erillistä rauhallista tilaa.
- Hissi toiseen kerrokseen sijaitsee pääsisäänkäynnistä katsottuna vasemmalla käytävällä. Reitti hissille ei ole suora eikä sitä ole selkeästi opastettu.
- Hissin ovi on käsin avattava ja painava.
- Hissin mitoitus on 110 × 140 cm.
- Hissin ja kerrostasanteen välille ei muodostu kulkua haittaavaa kynnystä.

Kahvio

- Kunnantalon kahvio sijaitsee heti pääsisäänkäynnin oikealla puolella samassa tasossa. Kahvioon ei ole ovea, vaan kulku tilaan on avoin.
- Kahvion kalusteet tekevät tilasta paikoin ahtaan. Tiskille johtavat kulkuväylät jäävät kalustuksesta riippuen alle 90 cm leveiksi.
- Itsepalvelutiski on yhdellä noin 90-100 cm korkeudella. Tiskin alla ei ole vapaata polvitilaa.
- Tiskillä ei ole laskutilaa esimerkiksi lautaselle tai tarjottimelle.
- Astioiden palautuspisteen ja roska-astioiden edessä ei aina ole riittävästi vapaata tilaa. Jos kulku on kalusteiden tai muiden asiakkaiden vuoksi estynyt, astiat voi jättää pöytään.
- Kahvio on valaistu loisteputkivaloilla. Ikkunoita on kahdella vierekkäisellä seinämällä.

Euroopan unionin osarahoittama
LAPIN LIITTO
KITTILÄ PUHDASTA KULTAA

Esimerkki: Kittilän kunnantalo

Esteetön WC

- Kunnantalon esteettömäksi merkitty WC sijaitsee sosiaalihuollon päässä: käänny pääsisäänkäynniltä vasemmalle henkilökunnan käytävälle, käänny uudestaan vasemmalle ja kulje käytävän päähän. Reitillä on muutamia käsin avattavia sisäovia.
- WC on merkitty esteettömäksi, mutta tila ei kaikilta osin täytä esteettömän WC:n vaatimuksia.
- WC:n vapaa tila on liian pieni suurella liikkumisen apuvälineellä kääntymiseen, eikä WC-istuimen kummallakaan puolella ole riittävästi vapaata tilaa istuimelle siirtymiseen.
- WC-istuimen molemmin puolin on lattiaan kiinnitetyt käsituet.
- WC-istuimelta yltää käsisuihkuun.

Euroopan unionin osarahoittama
LAPIN LIITTO
KITTILÄ PUHDASTA KULTAA